

Силабус курсу:

Організація та управління соціальними закладами

Ступінь вищої освіти:	Бакалавр
Спеціальність:	231 «Соціальна робота»
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	Залік

Автор курсу та лектор:

Побокіна Галина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

старший викладач кафедри практичної психології та соціальної роботи

посада

Viber за номером

galina0189@ukr.net

електронна адреса

+38-066-923-16-16

телефон

телефону

месенджер

за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

**Цілі вивчення
курсу:**

Метою лекційних занять за дисципліною є сформування у майбутніх соціальних працівників теоретичні знання про специфіку діяльності у соціальних закладах України для різних категорій населення, сприяти оволодінню ними практичними вміннями, необхідними для застосування у майбутній професійній діяльності.

Метою самостійної роботи за дисципліною є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань; розвиток морально-вольових зусиль; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

**Результати
навчання:**

Знання: сформувати у майбутніх соціальних працівників розуміння основних видів і типів соціальних служб України; - проаналізувати загальні принципи та напрями діяльності соціальних служб України; - розкрити основні функції та специфічні особливості професійної діяльності майбутніх соціальних працівників у соціальних службах різного типу і виду; - навчити здобувачів працювати з нормативно-правовими документами, стосовно їх майбутньої професійної діяльності у соціальних службах різного типу і виду.

Вміння: встановлювати цілі, розробляти та реалізовувати стратегію соціального закладу; будувати організаційну структуру управління та розробляти необхідні регламентуючі документи щодо забезпечення діяльності соціального закладу; використовувати підходи щодо нормування робочого часу працівників соціальної служби; організовувати взаємодію різних служб

соціального закладу; забезпечувати контроль дотримання прав потенційних отримувачів/отримувачів соціальних послуг; застосовувати методи моніторингу та оцінки якості соціальних послуг; застосовувати методи управління персоналом у соціальному закладі; здійснювати пошук додаткових ресурсів щодо забезпечення діяльності соціального закладу та сприяти їх залученню; використовувати способи забезпечення роботи соціального закладу необхідними товарами, роботами та послугами

Передумови до початку вивчення:

Для засвоєння дисципліни повинні бути знання з: «Організація та управління соціальним закладом» студент повинен мати знання з дисциплін «Вступ до спеціальності «Соціальна робота», «Практикум з соціальної роботи. Прикладні методи в соціальній роботі», «Соціальні послуги».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни полягає у оволодінні успішного засвоєння студентами теоретичні і практичні основи організації та управління соціальними закладами, планування діяльності соціальних закладів, організації діяльності соціальних закладів, організації процесу надання соціальних послуг у соціальному закладі, управління персоналом соціальних служб, закупівлі товарів, робіт та послуг та залучення додаткових ресурсів

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ФК2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення. ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із

врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК 14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

ФК 19. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку результатів актуальності та якості послуг, що надаються фахівцем у сфері соціальної роботи.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН 7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

ПРН 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

ПРН 16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ПРН 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

ПРН 23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Становлення та розвиток системи соціальних служб в Україні.	2/2	Основні напрями соціального захисту та соціального обслуговування в Україні. Сутність соціального обслуговування і соціальні служби. Поняття «соціальні служби», «спеціалізовані соціальні служби». Класифікація соціальних служб. Функції соціальних служб в Україні. Напрями діяльності та основні	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			характеристики соціальних служб: цільове призначення, сфери існування, специфіка контингенту клієнтів соціальних служб.	
2.	Роль особистості в соціальній роботі в Україні.	2/2	Визначення стратегії соціальної роботи. Напрямки і зміст соціальної роботи. Визначення стратегії підтримки особистості. Нормативно – правова основа соціальної роботи, суб'єкти їх видання. Компетентність і професіоналізм діяльності соціального працівника. Вимоги до соціального працівника.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3.	Теорія і методологія управління.	4/2	Управління: основні поняття, мета та завдання. Теоретико-прикладні засади управління соціальними закладами. Наукові підходи в управлінні соціальними закладами. Принципи та функції управління соціальними закладами.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
4.	Управління соціальними закладами як система знань та практичної діяльності.	4/2	Становлення та розвиток менеджменту соціальними закладами. Сутність та структура управління соціальними закладами. Види та типологія соціальних закладів. Методи управління соціальними закладами. Об'єкти та суб'єкти управління соціальних закладів.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
5.	Інституційне забезпечення управління соціальними закладами.	4/2	Управління соціальними закладами як інструмент реалізації соціальної політики Фінансово-ресурсне забезпечення соціальних закладів. Матеріально-технічне забезпечення соціальних закладів. Планування діяльності соціальних закладів	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
6.	Державна соціальна служба України.	4/2	Місце і роль державної соціальної служби у вирішенні проблем соціальної політики в Україні. Мета, завдання та повноваження державної соціальної служби. Напрями діяльності соціальної служби: з питань сім'ї, захисту прав дітей, протидії торгівлі людьми, домашньому насиллю, внутрішньо переміщених осіб, соціального захисту осіб з інвалідністю, волонтерської діяльності. Роль центру надання соціальних послуг в допомозі особам, які потрапили у складні життєві обставини. Структура, повноваження та основні напрями діяльності центру соціальних послуг.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
7.	Система служб соціальної роботи у структурі Міністерства молоді та спорту України.	4/2	Форми та методи роботи соціальних служб сім'ї та молоді. Напрями оцінювання соціальної роботи в центрах соціальних служб для сім'ї дітей та молоді. Процедура збирання інформації про потреби дітей і підлітків. Вищі навчальні заклади. Професійно-технічні заклади. Навчальні заклади спеціального призначення – школи-інтернати для дітей-сиріт. Спеціалізовані школи-інтернати для дітей з різними видами захворювань. Служби у справах дітей. Притулки для дітей без певного місця проживання. Роль будинків сімейного типу, дитячих будинків та загальноосвітніх шкіл-інтернатів в соціальному захисті дітей. Діяльність Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
8.	Служби соціальної роботи Міністерства охорони здоров'я України.	4/2	Лікарні та поліклініки в мережі служб соціальної роботи, їх роль у вирішенні соціальної політики в Україні. Санаторно-курортні установи, санітарно-профілактичні установи. Пункти анонімної медико-психологічної	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			допомоги. Роль кабінетів довіри в психологічній допомозі жертвам насилля.	
9.	Недержавні організації у системі соціальних служб України.	4/2	Поняття, завдання та функції недержавних соціальних служб. Благодійні фонди та товариства. Громадські об'єднання. Діяльність приватних соціальних служб. Відділення міжнародних організацій соціальної роботи – товариство Червоного Хреста, Християнський Дитячий фонд тощо. Організація соціальної допомоги в недержавних соціальних службах.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
10.	Загальнодержавні та регіональні фонди і центри системи соціального захисту населення.	2/2	Пенсійний фонд України та його регіональні структурні підрозділи. Фонд соціального захисту інвалідів та його регіональні структурні підрозділи. Загальнодержавний фонд соціального страхування та його регіональні структурні підрозділи. Державний центр зайнятості та напрями діяльності	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
11.	Заклади соціального захисту інвалідів, людей похилого віку, неповнолітніх.	2/2	Центр реабілітації інвалідів: нормативно-правова база функціонування, структура і методи управління та об'єкти обслуговування. Геріатричний пансіонат: нормативно-правова база функціонування, структура і методи управління та об'єкти обслуговування. Інтернатний заклад для дітей-інвалідів: нормативно-правова база функціонування, структура і методи управління та об'єкти обслуговування. Притулки для неповнолітніх: нормативно-правова база функціонування, структура і методи управління та об'єкти обслуговування. Завод з ортопедичного забезпечення: нормативно-правова база функціонування, структура і методи управління та об'єкти обслуговування.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
12.	Регіональні заклади системи соціального захисту населення.	2/2	Департамент соціального захисту населення: нормативно-правова база функціонування, структура і методи управління та об'єкти обслуговування. Центр соціальних служб сім'ї, дітей та молоді: нормативно-правова база функціонування, структура і методи управління та об'єкти обслуговування. Центр зайнятості: нормативно-правова база функціонування, структура і методи управління та об'єкти обслуговування. Територіальний центр обслуговування одиноких непрацездатних громадян: нормативно-правова база функціонування, структура і методи управління та об'єкти обслуговування.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
13.	Нормативно-правове регламентування та координація діяльності соціальних закладів.	2/2	Нормативно-правове регламентування діяльності соціальних закладів. Координаційні та дорадчі органи з управління соціальними закладами. Роль регіональних органів самоврядування в управлінні соціальними закладами.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
14.	Цілі та функції управління персоналом соціальних закладів.	2/2	.Кадрова політика соціального закладу. Класифікація та зміст принципів управління персоналом. Способи та методи формування трудового колективу. Персонал як об'єкт та суб'єкт управління. Функції, права та відповідальність персоналу. Кадрове планування та ротація кадрів. Соціальне партнерство та роль профспілок в управлінні.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Білинська М. М. Державне управління галузевими стандартами в умовах реформування вищої медичної освіти в Україні : монографія / М. М. Білинська. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – 248 с.

2. Болотіна Н.Б. Соціальне страхування на випадок безробіття//Юридична енциклопедія. – Т.5 - К.: Вид-во «Укр.енциклопедія, 2003 . 738 с. 3. Болотіна Н.Б. Право соціального захисту України: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 663 с.
3. Васильченко В.С. Державне регулювання зайнятості: Навч. посібник. / В.С. Васильченко – К.: КНЕУ. – 2003. – 278 с.
4. Державна політика в соціогуманітарній сфері : підручник / В. А. Скуратівський, В. П. Трощинський, П. К. Ситник та ін. ; за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трощинського. – К. : НАДУ, 2010. – 284 с.
5. Жернаков В. В. Пенсійне забезпечення в Україні : підруч. / В. В. Жернаков. – К. : Юрінком Інтер, 2000. – 380 с.
6. Пилипенко П. Д. Право соціального забезпечення : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, С. М. Синчук та ін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Вид. Дім «Ін Юре», 2008. – 504 с
7. Пилипенко П.Д. Право соціального забезпечення України: підруч. [для студ. юрид. спец. вищ.навч.закл. /П.Д.Пилипенко, В.Я.Бурак, С.М.Синчук та ін.] /за ред. П.Д.Пилипенка. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Ін Юре, 2010. – 504 с.
8. Толстоухова С.В. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан і перспективи розвитку. Київ: Академпрес, 2015. 112 с.

Інформаційні ресурси.

1. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
2. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
3. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>
4. Аналіз розвитку системи соціального обслуговування «Результативність соціального обслуговування вдома громадян похилого віку та інвалідів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.urbaneeconomics.ru>.
5. Інформаційні довідки Міністерства праці та соціальної політики України у рамках виконання пріоритетних завдань Міністерства праці та соціальної політики України на 2006 – 2010 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mlsp.gov.ua>.
6. Про затвердження Порядку регулювання тарифів на платні соціальні послуги : постанова Кабінету Міністрів України від 09.04.2005 р. № 268 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
7. Проект Державного соціального стандарту України «Настанови з розроблення документації системи управління якістю надання соціальних послуг» / НДІ соціально-трудових відносин [Електронний ресурс], 2007 – Режим доступу : <http://www.lir.lg.ua>.

Методичне забезпечення

1. Іжа М. М. Організаційно-правові засади державного управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Т. І. Пахомова, Я. О. Різнікова. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2008. – 380 с.
2. Лукашевич М.П. Менеджмент соціальної роботи: Теорія і практика: Навч.посіб. / М.П. Лукашевич., М.В. Туленков М.В. – К.:Каравела, 2007. – 296 с.
3. Синчук С. М. Право соціального забезпечення України: Навч. Посіб / С. М. Синчук, В. Я. Буряк. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. – 306 с.
4. Зінченко А.Г. «Діти вулиці»: методичні рекомендації по роботі з «дітьми вулиці». Київ: УДЦССМ, 2016. 88 с.

5. Методичні рекомендації щодо соціальної підтримки людей, які живуть з ВІЛ (з досвіду роботи). Київ: ДСССДМ, 2015.116 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами:– за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

- Завдання і заняття:* Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.
- Поведінка в аудиторії:* Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.